

Van ir. Ch. Verstraeten ontvingen we de voorlopige atlas met de verspreidingskaarten 701-800. Deze kaarten geven de verspreiding weer van een lange reeks keversoorten uit verschillende families en ook van vlinders uit de families der Cossidae, Hepialidae, Lasiocampidae, Thyatiridae, Thyrididae, Lymantriidae, Cochlidiidae.

W. De Prins

HOWARTH, T. G. - SOUTH'S BRITISH BUTTERFLIES

p. XIII, 210 - 51 fig. in tekst - 48 gekleurde platen - 57 verspreidingskaarten. Afm. 276 x 192 mm.
Uitgever : Frederick Warne & Co., Ltd., 40 Bedford Square, London WC 1B 3HE. 1973. Prijs gebonden £ 10.50.

Om te beginnen een kleine opmerking : voor de entomologen die de vorige uitgaven van de "South" bezitten, is de titel misschien iets misleidend. Het onderhavige prachtige boek over de Engelse dagvlinders, bedoeld om de oudere drukken van South's Butterflies te vervangen en te vervollijken, is iets helemaal nieuws. Het formaat is nu veel groter. De systematiek is gemoderniseerd. Er zijn vele originele platen, enz.

Laten wij even het boek van naderbij bekijken. Na een korte biografische nota (plus foto) over R. South, een voorwoord van de schrijver en een inleiding over dagvlinders, volgt het eerste deel : de levenscyclus van de vlinder, het vangen en verzamelen (18 blz.), verlucht met een twintigtal zeer duidelijke tekeningen. Terloops wordt er speciaal op attent gemaakt in de paragraaf "conservation" dat een verzameling nooit mag worden aangelegd alleen om "dozen te vullen". Een schat aan fotografisch materiaal, zelf opgenomen in de natuur, kan voor een liefhebber een verzameling van opgeprikte insecten vervangen! Wil iemand om wetenschappelijke redenen toch een verzameling aanleggen, dan dient hij zich te houden aan een erecode. Het aller-grootste deel van het boek is natuurlijk voorbehouden aan de beschrijving van de dagvlinders van de Britse fauna : Hesperidae, Papilionidae, Pieridae, Lycaenidae, Nemeobiidae, Nymphalidae, Satyridae, Danaidae. Na enkele kenmerken van elke familie volgt van elke soort : beschrijving, variabiliteit, vliegtijd, gedrag, geschiedenis, ei, rups, pop, verspreiding.

De 48 gekleurde platen munten uit door degelijkheid. Op 24 originele platen staan boven- en onderkant van alle Britse dagvlinders afgebeeld. (op 1,5 x natuurlijke grootte). Van de meeste soorten vindt men ook afbeeldingen van ondersoorten (bv.: *Plebejus argus*, *Hipparchia semele*) en seizoendimorfisme (bv.: *Pieris brassicae*, *P. rapae*). Ook vele individuele afwijkingen werden niet vergeten. Ik denk bijvoorbeeld in dit verband aan de prachtige plaat van *Coenonympha tullia* : 15 afbeeldingen! De 24 platen met de eieren, rupsen en poppen zijn gemaakt naar het werk van Frohawk.

Verder vinden wij nog in de tekst 31 afbeeldingen in zwart-wit (meest fotografisch) van vlinders. Het betreft hier meestal soorten die af en toe worden waargenomen in Groot-Brittannië als zeer zeldzame zwerfers van het vasteland (bv.: *Pandoriana pandora*, *Clossiana dia*), maar andere die slechts één enkele maal heel toevallig zijn aangetroffen als adventief (enkele *Nymphalidae* uit de tropen) krijgen ook hun beurt!

Dan volgen de 57 verspreidingskaarten. Het werk bevat ook een lijst van alle Britse dagvlinders met synoniemen. Bij elke soort wordt aangegeven met een speciaal teken of het een echt inlands soort betreft of een trekker, zwerfer of adventief. Om te sluiten een determinatietabel van de gewoonlijk als echte inlands beschouwde Britse dagvlinders en een korte literatuuropgave.

Beste lezer, trek zelf het besluit : wel één van de volledigste werken over de Britse dagvlinders! Alleen een gegeven over *Heteropterus morpheus* op de kanaaleilanden heb ik niet gevonden. De prijs ligt natuurlijk niet aan de lage kant. Voor een jong entomoloog zelfs een flink bedrag. Toch is het een boek dat een ereplaats verdient in de boekenkast van elke vlinderliefhebber.

Intussen heeft de uitgever een verkorte uitgave van dit werk op de markt gebracht onder de titel : *Identification Guide to British Butterflies* by T.G. Howarth. Het boek bevat dezelfde 48 kleurplaten. De tekst is echter zeer beknopt. De prijs zal het budget van een beginnend insektenliefhebber niet overschrijden : £ 3.00. Geen overdreven prijs om in het bezit van zo'n mooie verzameling kleurplaten te komen.

A. Janssen